

забезпечує достатню гнучкість прикладних рішень і можливість підстроюватися під конкретну область діяльності. Відкритість системи дозволяє її модифікувати, використовуючи засоби розробки технологічної платформи. Це дозволяє успішно використовувати систему «1С» на підприємствах самих різних форм власності і напрямів.

Досвід упровадження прикладних рішень на платформі 1С: Підприємство показує, що система дозволяє вирішувати задачі різного ступеня складності - від автоматизації одного робочого місця до створення інформаційних систем масштабу підприємства.

Список використаних джерел

1. Бинкевич В.В., Савчук Л.Н., Усиченко І.В., Савчук Р.В. Економічна кібернетика: інтелектуальні ресурси управління. Дніпропетровськ: Герда, 2012.

2. В.Н. Бриль. Современная информационная система автоматизации деятельности производственных предприятий. Журнал «САПР и графика». №12, 2007.

Печенюк Андрій

к.е.н., доцент

Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ВІЛЬНОГО ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ

Термін «вільне програмне забезпечення» було запропоновано Річардом Столменом, засновником Проекту GNU, організованого у 1984 р. для розробки завершеної UNIX-подібної операційної системи GNU [2].

Вільне програмне забезпечення (ВПЗ) – програмне забезпечення (ПЗ), яке надає користувачу відповідні права:

- запускати програму;
- вивчати та змінювати її початковий код відповідно до власних потреб;
- вільно розповсюджувати копії програми;
- розповсюджувати модифіковані версії програми.

Якщо хоча б однієї із цих свобод немає, програма не належить до вільного програмного забезпечення. Таким чином, якщо програма надається безкоштовно, це ще не означає, що програма є вільним софтом: існує ряд безкоштовних програмних продуктів, початковий код яких не публікується, або на які існують обмеження використання чи розповсюдження. Такі програми не є вільним програмним забезпеченням [1].

ВПЗ – це результат міжнародної співпраці з розробки програм, які використовуються фізичними та юридичними особами. ВПЗ є особливо популярним на ринку серверів та інтернет-служб.

Розробники ВПЗ також створили вільні версії практично всіх поширених стільничних програм, таких як веб-браузери, офісні пакети, мультимедійні програвачі тощо.

У випадку придбання комп'ютерних програм вільного користування чи у випадку отримання таких комп'ютерних програм на безоплатній основі користувачі повинні одержати від постачальника документальне підтвердження правомірності використання комп'ютерних програм, зокрема договір щодо їх належності до ВПЗ.

Розробники вільного програмного забезпечення укладають оплатні договори з користувачами, які звичайно передбачають такі послуги:

- адаптація вільного програмного забезпечення до специфічних вимог користувача – відповідно до особливостей його діяльності або обладнання;
- випуск оновлень до ВПЗ (усунення недоліків, розширення функціональності);
- навчання користувачів ВПЗ (курси, тренінги тощо);
- надання консультацій щодо використання ВПЗ тощо [4].

Перехід від пропріетарного (платного) ПЗ до вільного у різних сферах його застосування є загальносвітовим трендом. Використання ВПЗ є своєрідним символом демократичного поступу, свободи, відкритого суспільства та суспільства знань.

Цілою низкою країн визнано необхідність використання вільного ПЗ в державному секторі та сфері освіти. До таких належать, зокрема, країни ЄС, Японія, Китай, Росія, Індія та інші [2].

Дослідження серед ІТ-спеціалістів у 37 вищих навчальних закладах Великої Британії, Австралії та Нової Зеландії показали, що ВПЗ, значною мірою вже використовується в 94% обстежених установ. В Іспанії в деяких громадах постачають нові комп'ютери в школи зі встановленим Linux [3].

В Україні «комерційне» ПЗ домінує на ІТ-ринку. Особливо це стосується державного сектору, чимала частка коштів в якому витрачається саме на закупівлю ліцензій пропріетарного ПЗ.

До сильних сторін пропріетарного ПЗ належать: більш проста адаптація до використання, підтримка користувачів з боку компаній-постачальників, автоматичне оновлення версій, більш широке функціональне охоплення сфер застосування тощо. Проте його основним недоліком є висока вартість ліцензії на право користування. До того ж у сфері державного управління застосування пропріетарного ПЗ значно знижує рівень інформаційної безпеки, сприяє технологічній і фінансовій залежності держави, є приводом тиску на країну у зв'язку з проблемою «комп'ютерного піратства».

Перевагами вільного ПЗ є відкритість кодів програм, відсутність витрат користувачів на придбання ліцензій, безкоштовність (або невисока вартість

екземпляра при промисловому виробництві та розповсюдженні копій), безпечність (від вірусів), можливість вільного копіювання та розповсюдження програм, можливість модифікації програм і розробки на їх основі відповідних рішень, висока швидкість розробки нових релізів, випуску нових поправок і програмних продуктів.

Основними недоліками вільного ПЗ є значно менша популярність серед користувачів (консерватизм і психологічна інерційність користувачів відносно використання ВПЗ) та необхідність відповідної підготовки фахівців, які займаються впровадженням і підтримкою використання ПЗ.

На сьогоднішній день досить часто ВПЗ не поступається рівнем функціональності пропрієтарному, особливо, коли йдеться про співвідношення «ціна-якість». До того ж ВПЗ виступає опосередкованим стимулюючим фактором до навчання.

Крім цього, перехід на ВПЗ значною мірою стимулює розвиток вітчизняного програмного забезпечення. Проте недостатня обізнаність населення стосовно його переваг «провокує» критичне ставлення до цього класу програмного забезпечення [2].

Популяризація ВПЗ в Україні та стимулювання його впровадження вимагає реалізації цілого комплексу заходів на державному рівні:

- забезпечення фізичних і юридичних осіб об'єктивною інформацією про перспективи впровадження ВПЗ;
- сприяння конкурентоздатності ВПЗ і його популяризації у сфері державного управління, освіти та науки. Впровадження відповідних курсів у навчальних закладах;
- ініціювання загальнонаціональної дискусії відносно переваг і недоліків ВПЗ та зміщення її акцентів із суто технічного аспекту до гуманітарного, культурного та безпекового;
- прийняття законопроекту «Про використання відкритих і вільних форм інтелектуальної власності, відкритих форматів даних та Відкритого (Вільного) програмного забезпечення в державних установах і державному секторі економіки»;
- ініціювання транспарентних державних замовлень у сфері ІКТ через відкриті тендери.
- інформаційна підтримка тих підприємств і організацій, які у своїй діяльності використовують ВПЗ або збираються це зробити;
- розробка єдиного стандарту українізованого ВПЗ в державних установах;
- залучення вітчизняних і іноземних компаній до впровадження сучасного ВПЗ в освіті, науці та державному управлінні;
- формування депозитарію вільного програмного забезпечення на базі мережі регіональних і центральних серверів, що дасть змогу швидко оновлювати програми;
- проведення ефективної ліцензійної політики.

Список використаних джерел

1. Вільне програмне забезпечення. Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Вільне_програмне_забезпечення
2. Карпенко М. Перспективи та можливості впровадження вільного програмного забезпечення в навчальних закладах та державних установах України / М. Карпенко, М. Кияк. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/Monitor/june2009/15.htm>
3. Кравчина О.Є. Основні напрями використання вільного програмного забезпечення в закладах освіти зарубіжжя. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://archive.nbuv.gov.ua/e-journals/ITZN/em20/content/10kojaie.htm>
4. Рекомендації щодо забезпечення правомірності використання комп'ютерних програм вільного користування. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sips.gov.ua/ua/rozcompprofree.html>

Солтис Ірина

студентка

Львівський національний аграрний університет

м. Дубляни

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННІ АГРАРНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Інформаційні технології АПК в своєму розвитку пройшли довгий шлях, кожний етап якого характеризувався своїми засобами обробки інформації та інформаційними носіями. Сучасний рівень розвитку інформаційної технології характеризується наявністю розподіленої комп'ютерної техніки, «дружнього» програмного забезпечення, розвинутих комунікацій, діалогового режиму спілкування користувача з ЕОМ. З кожним днем сучасне інформаційне суспільство потребує переробку інформації на базі комп'ютерних і телекомунікаційних технологій. Безліч розвинених країн світу певною мірою здійснюють процес інформатизації. Інформатизація – це глобальний процес активного формування та широкомасштабного використання інформаційних ресурсів. Для України інформатизація- шлях не лише до європейської інтеграції, але й до економічного добробуту. Інновації у сфері комп'ютерних технологій не завжди вдається найповніше використати на багатьох вітчизняних аграрних підприємствах.

На сьогоднішній день актуальною є проблема підготовки висококваліфікованих фахівців для опрацювання значних обсягів інформації, освоєння сучасними методами роботи. Я вважаю, що лише ті фахівці, які